

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. VIII. Ablutio in Sacramento Baptismi una sit vel trina, secundùm
consuetudinem Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

Quæstio de ablutione occisivamagis speculativa, quam practica.

Atque hæc (ut reor) sufficient pro controversia magis speculativa quam practica, cum casus illi extremæ necessitatis perraro soleant occurrere. Restat quæstio circa ablutionem sacramentalem trina esse debeat, an una ? pro qua subijcio hanc conclusionem desumptam ex Concil. Toletano IV. cap. 5.

CONCLUSIO VIII.

Ablutio in Sacramento Baptismi una sit vel trina, secundum consuetudinem Ecclesiæ.

94. Ablutio sit una vel trina, secundum usum Ecclesiæ.

Titul. IV.

Concil. Toletanum IV. can. 5. sic ait: De Baptismi autem Sacramento, propter quod in Hispanijs quidam Sacerdotes trinam, quidam simplam mersionem faciunt, à nonnullis schisma esse conspicitur, & unitas fidei scindi videtur. Et post pauca: Beate ergo memoria Gregorius Rom. Ecclesiæ Pontifex, qui non solum partes Italia illustravit, sed & longè existentes Ecclesias suâ doctrinâ perdocuit, efflagitante sanctissimo Leandro Episcopo de hac Hispaniæ diversitate, quid potius esset sequendum, inter cetera rescribens ei, sic ait: De trina verò mersione Baptismatis nihil responderi verius potest, quam ipsi sensistis; quia in una fide nihil officii sanctæ Ecclesiæ consuetudo diversa. Nos autem quod tertio mergimus, triduana sepulture sacramenta signamus, ut dum tertio infans ab aquis educitur, resurrectio triduanæ temporis exprimitur. Quod si quis forte, etiam pro summa Trinitatis veneratione, existimet fieri, neque ad hoc aliquid obstitit, baptizandum semel in aquas mergere: quia dum in tribus subsistentijs una substantia est, reprehensibile esse nullatenus potest, infantem in Baptismate in aquam vel ter, vel semel mergere, quando & in tribus mersionibus personarum Trinitas, & in una potest divinitatis singularitas designari.

Per trinam triduanæ sepulture sacramenta significantur, & Trinitas personarum:

Per unam essentia unitas designatur.

Sed si nunc usque ab hæreticis infans in Baptismate tertio mergebatur, faciendum apud vos esse non censo, ne, dum mersiones numerant, divinitatem dividant: dumq; quod faciebant, morem vestrum se vicisse gloriantur. Quapropter, quia de utroque Sacramento, quod sit in sancto Baptismo, à tanto viro reddita est ratio, quod utrumque rectum, utrumque irreprehensibile in sancta Dei Ecclesiâ habeatur; propter vitandum autem schismatis scandalum, vel hæretici dogmatis usum, simplam teneamus Baptismi mersionem, ne videantur apud nos, qui tertio mergunt, hæreticorum approbare assertionem,

dum sequuntur & morem. Hactenus Concilium. Non est autem verosimile vel Pontificem Gregorium, vel Concil. illud, totamque Ecclesiam Hispaniæ errasse circa essentialia Sacramenti maxime necessarij.

Tempore itaque Leandri Episcopi consuetudo erat illius particularis Ecclesiæ unicâ mersione baptizare, occasione scilicet particularis hæresis, five (ut loquitur Conc.) Propter vitandum schismatis scandalum, vel hæretici dogmatis usum in illa Ecclesiâ. Porro in Ecclesiâ Romana & universali semper obtinuit usus à tempore Apostolorum trinæ ablutionis. Atque hæc de facto præscribitur à Rit. Romano tit. de Baptismo §. de Forma Baptismi, ibi: Baptismus licet fieri possit aut per infusionem &c. ita ut trina ablutione caput baptizandi persudatur &c. Ideoque obligat & semper obligavit, ubi per contrariam consuetudinem non est aut fuit ei sufficienter derogatum.

Suppono quippe ex Concil. Trident. sess. 7. de Sacramentis in genere, can. ultimo, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in solemnibus Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, non absque peccato aut contemni, aut à ministris pro libitu omitti, aut in novos alios per quemcumque Ecclesiarum particularium pastorem absque consensu expresso vel implicito summi Pontificis posse mutari. Et secundum hanc consuetudinem universalem locuti sunt sancti Patres, qui trinam ablutionem videntur requirere, ad licitam videlicet administrationem.

Nec obstat Can. 49. Apostolorum, qui sic habet: Si quis Episcopus aut presbyter non trinam mersionem unius mysterij celebret, sed semel mergat in Baptismate, quod dari videtur in Domini morte, damnatur. Non, inquam, obstat; nam (præterquam quod auctoritas horum Canonum non sit omnino certa, & ly damnatur non afficiat Baptismum, sed ministrum illicite sic baptizantem) tantum damnat eos, qui in sola morte Christi baptizabant, & ideo unica mersione utebantur; & consequenter si damnat Baptismum tanquam invalidum, intelligit dumtaxat eum, qui dabatur sine invocatione SS. Trinitatis; quippe pro ratione subjungit: Non enim dixit nobis Dominus: In morte mea baptizate; sed: Eantes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.

Eodem modo explicari potest & debet, quod ex Pelagio Papa ad Gaudentium Episcopum refertur c. 82. de consec. dist. 4. Multi sunt qui in nomine solummodo Christi, qui

Tempore Leandri Episcopi adhibetur una:

In Ecclesiâ Romana semper usque:

Sub obligatione quædam adhibetur:

Sicut ritus, qui recepti & approbati sunt Ecclesiæ ritus tenentur:

94. Consuetudinem facientes damnantur:

Non Baptismus, nisi in morte Christi collatur:

96.

Eodem modo intelligitur quod refertur c. 11. de consec. dist. 4. Multi sunt qui in nomine solummodo Christi, qui

etiam mersione se afferunt baptiz. are. Euangelicum vero preceptum ipso Deo & Domino Salvatore nostro Iesu Christo tradente, nos admonet in nomine Trinitatis, trinam etiam mersionem Sacramentum Baptisma unicuique tribuere, dicente Domino discipulis suis: Itē, baptizate omnes gentes in nomine Patris &c. Ex qua ratione subnexa patet, preceptum Evangelicum seu divinum (de quo hic facit mentionem Pontifex) non concernere nisi invocationem SS. Trinitatis; de illa enim sola loquitur Evangelium citatum, non autem de trina mersione.

Addidit autem Pelagius: trinam etiam mersionem; quia valde conveniens ad exprimendam SS. Trinitatem, & ex traditione Apostolica, usu Ecclesie confirmata, necessario servanda. Ceteroqui dic, etiam mersionem esse juris divini, quam tamen constat defacto in plerisque Ecclesijs consuetudine esse abrogatam. Quo circa

Theod. lib. 4. haret. fabularum de Euno-mio ait: Ipse quoque subvertit Sancti Baptismi ritum a Domino & Apostolis ab initio traditum, & contrariam legem aperte tulit, dicens: Non oportet te mergere eum qui baptizatur (contra traditionem Apostolicam) nec Trinitatem invocare, sed semel baptiz. are in nomine Christi, contra preceptum dominicum.

97. Assignatur ratio conclusionis.

Contraveniens usui Ecclesie peccaret graviter: D. Thom.

Dicastillo.

Non sic, si ter aspergeret ubi usus habet ter immergere: ut Barthol. de Angelis, Sotus, Valent.

Et potest aliquantulum colligi hęc differentia ex Rit. Rom. supra, ubi simpliciter requirit trinam ablationem, sub disfunctione autem perfusionem vel immersionem.

Trina (inquit) ablatione caput baptizandi perfundatur vel immergatur. Sequitur: In modum crucis, uno & eodem tempore, quo verba proferuntur, utique ut singula concurrant ad effectum Sacramenti.

Rogas, an ergo ablutio 2. & 3. quę sequuntur totam prolationem formę, non sint essentielles? Pro responsione erit.

CONCLUSIO IX.

Finita formā cum prima ablatione essentiali, perficitur Sacramentum, sic ut alia non sint Sacramenti pars, nec sit in potestate ministri effectum Sacramenti eoque suspendere.

Notanter dico prima ablatione essentiali; quoniam ab intentione ministri pendet cum ultima ablatione conferre effectum, si nimirum nolit duas priores esse materiam Sacramenti sive essentielles, sed tantummodò ceremoniales: verum tunc ultima erit prima essentialis.

Hoc prænotato; probatur conclusio, quę est communis: quia posita formā & materiā essentiali non est in potestate ministri, ut sit vel non sit Sacramentum; ergo non est in ejus potestate, ut conferatur vel non conferatur effectus. Antecedens est evidens; siquidem compositum tum naturale, tum artificiale vel morale non est aliud, quàm suę partes essentielles. Consequentia probatur: quia Sacramenta conferunt suum effectum instar causarum naturalium, quę, supposito quod existant, causant independentem ab intentione efficientis. Ergo similiter Sacramenta ex hypothesi quod sint, causabunt gratiam ex opere operato independentem ab intentione ministri. Quis hoc negat?

Sed (inquit Dicastillo supra num. 69.) non possum capere quā ratione fieri possit, ut valeat Baptismus ante 3. immersionem, si usque ad illam dirigitur intentio ministri. Ideo mihi placet doctrina D. Thom. quęst. 66. art. 8. ad 3. ubi expressè docet, ex intentione ministri pendere dare Baptismus trinam mersionem; ait enim: Intentio requiritur ad Baptismus; & ideo ex intentione ministri Ecclesie, qui intendit unum Baptismus dare trinam immersionem, efficitur unum Baptisma. Non esset autem

L I unum

Quod confirmatur ex Rit. Roma, no.

98. Potest minister velle duas primas ablationes esse solum ceremoniales.

Non autem suspendere effectum finitā primā essentiali cum formā.

D. Thom.